

Als je van tuinen en tuinieren houdt **GROEI & BLOEI**

december 2025

AFDELING ALBLASSERWAARD

ALV + LEZING * Opbrengst Rabo Clubsupport * Koffieochtend * Terugblikken *
Programma

VAN DE VOORZITTER

Het tuinjaar 2025 is bijna aan het eind. We hadden een mooie zomer, veel kleur in de tuin en met soms wat extra gieten hebben de planten zich goed ontwikkeld. Dat was ook te zien bij de ruilbeurs. Veel planten en stekken wisselden van eigenaar. Ook voor Crocusleden was het een mooi jaar, het was te zien aan de veelal prachtige bloemstukken.

Als bestuur zijn we blij met twee nieuwe kandidaat leden, Riny Franken en Marianne de Bruin, ze moeten in de ledenvergadering in 2026 nog officieel benoemd worden maar hebben ook al een mooie bijdrage geleverd, zowel praktisch als voor het lezingenprogramma voor 2026. Over de voorgenomen lezingen leest u in dit nummer al het één en ander.

In het vorige nummer schreef ik over de beleidsvoornemens van het landelijk bestuur van Groei en Bloei. In de afgelopen maanden hebben we bestuurlijk ook gelegenheid gehad commentaar te geven op de plannen van het hoofdbestuur om de vereniging een impuls te geven. Door het stijgen van de leeftijd van de leden, door minder aandacht voor tuinieren en kleinere tuinen neemt het ledenaantal af. De nieuwe voorzitter (Leen Verbeek, ex-commissaris van de koning in Flevoland) en de nieuwe directeur Femke Lampe. Onderweg naar Groei is het Thema. Men wil ledengroei realiseren door afdelingen sterk te belonen voor groei, men denkt afdelingsbesturen te verlichten door regionale besturen te creëren en lidmaatschap te scheiden van de verenigingsactiviteiten. De Ledenraad heeft ons rayon om commentaar gevraagd. In Zuid Holland Zuid denken we dat de lokale binding van de besturen vereist is, het losmaken van blad en lidmaatschap lijkt een goed plan. Het sterk belonen van nieuwe leden is volgens ons geen prikkel voor ledenwerving. In februari '26 wil het landelijk bestuur knopen door hakken. Voor de landelijke begroting '26 wil men een lager bedrag voor de afdelingen vaststellen. De afdelingen teren daardoor in op hun reserve of moeten door zelfwerkzaamheid andere inkomsten verwerven. Onze afdeling kan dit dragen door de inkomsten via de Rabo clubactie, de giften van De Kaai en de sponsoring en verkoop van Florensis plantjes. Uiteraard betreuren we de vermindering van de bijdrage van het bestuur maar snappen dat ook de landelijke vereniging zijn financiën op orde moet hebben.

Nu aan het einde van de herfst is er ook nog wat te doen in de tuin, dahlia's wel of niet uit de grond, wel uit de potten net als de ananasplant/bol. De niet winterharde planten naar schuur, zolder of kas, wat bomen snoeien enzovoort. In de wintertijd is er ruimte om na te denken over het komend tuinseizoen. Heeft u al nieuwe bloembollen aangeschaft en gepoot? Ik oriënteer me ook op welke zaken ik zelf ga zaaien, wat ik zelf kan stekken, of moet kopen. Welk zaad heb ik nog over van vorig jaar etc.

Inmiddels hebben we ook de laatste lezing van dit seizoen achter de rug. Margareth Hop vertelde met enthousiasme over de tuin in het nieuwe klimaat. De grotere extremiteiten in het weer vragen om planten die dit verdragen. Kijk binnenkort op onze website daar hopen we haar presentatie te laten zien.

Rest mij u fijne feestdagen en goede voorbereidingen voor het nieuwe seizoen toe te wensen.

Aart Bogerd, voorzitter.

NIEUWE LEDEN

Hr. H. Visser
Hr. J. van der Linden
Mevr. R.C. van Tilburg
Mevr. M. van Meerkerk

Bleskensgraaf
Sliedrecht
Alblasserdam
Groot-Amers

IN DIT NUMMER

ALV. + Lezing + Opbrengst Raboclubsupport
Lezing 24 maart
Terugblik Pluktuin en Lunch
Oproep koffieochtend
Terugblik lezing 15 oktober
Terugblik Lezing 16 april + koffieochtend
Terugblik lezing 25 november + Kerstschikken
Programma, Bestuur, Colofon

Blz. 3
Blz. 3
Blz. 4
Blz. 4
Blz. 5
Blz. 6
Blz. 7
Blz. 8

ALV + LEZING

Algemene Ledenvergadering G&B Afd. Alblasserwaard.

Het bestaansrecht van onze vereniging is alleen mogelijk door het lidmaatschap van de leden.

Met dit lidmaatschap krijgen de leden dan niet alléén maandelijks het tuinmagazine Groei en Bloei toegestuurd, maar kunnen zij ook deelnemen aan de diverse verenigingsactiviteiten van onze eigen G&B-afdeling én aan die van alle andere G&B-afdelingen. (zie hiervoor onze website <https://alblasserwaard.groei.nl/activiteiten>) Door het bijwonen van de jaarlijkse **Algemene LedenVergadering (ALV)** hebben de leden tevens het recht tot meepraten en meebeslissen over het gevoerde en toekomstige beleid. Tijdens deze ALV krijgt men inza-ge in de jaarplannen, het jaarverslag en de financiën (jaarrekening), die dan bij instemming van de leden worden goedgekeurd. Verder wordt een kascontrolecommissie aangesteld en indien van toepassing ook nieuwe bestuursleden.

Datum: woensdag 25 februari 2026

Locatie: Bibliotheek, Scheldelaan 1, 3363 CK Sliedrecht

Tijd: 19.30 – ca. 22.00 uur

AGENDA

1. Opening en goedkeuring van de agenda
2. Goedkeuring en opmerkingen notulen ALV 18-02-2025
3. Jaarverslag 2025
4. Financieel verslag 2025
5. Begroting 2026
6. Verslag kascontrolecommissie 2025
7. Benoeming kascontrolecommissie voor 2026
8. Bestuursmededelingen w.o. installatie nieuwe bestuursleden
9. Huldiging jubilarissen
10. Rondvraag
11. Sluiting
12. Pauze ca. 20.45 uur, koffie of thee mét . . . ?

Na de pauze volgt een zeer interessante lezing over de egelopvang.

LEZING OVER NIET DE MAKKELIJKSTE PLANTEN

Vraag iemand wat voor planten hij in zijn tuin wil en je zult vaak horen: planten die lang bloeien en makkelijk zijn, zich niet uitzaaien en woeken. Martje breekt een lans voor planten die nu niet per sé makkelijk zijn, die kort bloeien en zich wel vermeerderen. Niet omdat deze eigenschappen op zichzelf nu wenselijk zijn maar omdat deze planten een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan een boeiende en dynamische tuin. Martje bespreekt o.a. rozen, baardrissen, valse indigo en zonnehoeven (Echinacea). Daarbij gaat zij in op toepassingen, combinaties en verzorging. Ook bespreekt ze, welke cultivars goede of sterke keuzes zijn. De lezing is rijkelijk geïllustreerd met prachtige foto's uit de Tuinen in Demen.

Martje van den Bosch studeerde filosofie en was een aantal jaren docente aan Avans Hogeschool. Zij gaf deze baan op om zich geheel toe te leggen aan de bezoekerstuin 'De Tuinen in Demen', die zij samen met haar man heeft ontworpen en aangelegd. Haar tweede boek, 'Tuinen van verwondering' kun je tijdens deze bijeenkomst kopen voor 27,90.

OPBRENGST RABO CLUBSUPPORT 2025

Voor onze vereniging Groei en Bloei afd. Alblasserwaard heeft het **€ 5212,28** opgebracht.

Een prachtig resultaat! Daar zijn we heel blij mee!

Een mooie aan vulling voor onze clubkas! We kunnen daarmee mooie lezingen organiseren. Iedereen heel hartelijk bedankt voor het uitbrengen van uw stem!!

En natuurlijk grote dank aan de Rabobank voor dit mooie gebaar!

Bestuur van Groei en Bloei afd. Alblasserwaard.

Wanneer: woensdag 24 maart,

Waar: Bibliotheek, Scheldelaan 1, 3363 CK Sliedrecht

Aanvang: 20.00 uur, leden gratis, niet leden € 3,00

TERUGBLIK PLUKTUIN EN LUNCH

Zaterdag 20 september werden we om 12.00 uur verwacht bij **Pluktuin Madam Jeanet** in Noordeloos. Dit is een vrij nieuwe locatie en zeker de moeite waard om deze tuin te bezoeken. Ook is er een wandeltuin, een tuinkwintje met groente en fruit van eigen bodem en een theetuin.

Voordat de lunch begon konden we naar de pluktuin om een mooi plukboekje samen te stellen. Maar goed ook, want daarna begon het te regenen.

De lunch in de tuinkamer was verrassend en heel lekker. Er wordt gewerkt met biologische producten uit de streek. De groep was niet zo groot, maar het was gezellig, een hele belevenis. Leuk elkaar in een andere setting mee te maken.

Goed om te weten dat je bij Madam Jeanet leuke workshops kunt doen!

Martina Schilder

TERUGBLIK KOFFERBAKRUILBEURS

Dit is normaal op het parkeerterrein bij Glas & Verf van Es, maar net als de vorige keer in mei, waren alle parkeerplekken ingenomen door de bezoekers van de aangrenzende sportschool, echter de parkeerplaats aan de andere zijde van het pand bleek nog wel vrij te zijn. Om 18.30 uur gaf Aart Bogerd het sein van geopend, en kon het ruilen beginnen.

Zoals altijd was het weer een gezellig samenzijn met leuke gesprekken en het delen van kennis over tuinieren en stekken. Onder het genot van koffie of thee met natuurlijk wat te snoepen, vond er een levendige ruilhandel plaats. Naast de vele bekenden, die vrijwel altijd aanwezig zijn hebben we ook aan aantal niet-leden kunnen begroeten.

- Ontwerp
- Beplantingsplan
- Realisatie
- Onderhoud

Garden Inspirations

Ontwerp en realisatie van tuinen

Gruttostraat 15, 3362 PA Sliedrecht.
Tel; 0184-423477/Mob. 06-40516405

www.gardeninspirations.nl

Koffieochtenden

Wie vind het leuk om in 2026 in het voorjaar of najaar een koffieochtend te houden voor de Groei & Bloei leden?

En dat dan gelijk de tuin is te bezichtigen.

Datum mag u zelf bepalen.

Het zijn altijd heel gezellige ochtenden.

TERUGBLIK LEZING 15 OKTOBER

De herfst en wintertuin

Frans Nienhuis, onze spreker op 15 oktober, bleek inderdaad een bevlogen tuinliefhebber. De zaal van de bibliotheek was ruim gevuld en dat was niet voor niets. Nienhuis die ook lang een bloemenzaak had en als bloembinder veel ervaring heeft, is na de verkoop van zijn winkel verhuisd naar Dieren en een nieuwe tuin begonnen, ook huurt hij nog twee volkstuinen. We zijn welkom voor een excursie.

Bij het nieuwe huis was een betontegeltuin waar hij helemaal opnieuw moest beginnen. Een uitdaging. Gelukkig had hij van zijn vorige woning een heleboel planten meegebracht. Nadat hij de grond rond zijn huis verbeterd had en de tegels verwijderd waren maakte zijn plantenkennis dat hij de juiste planten op de juiste plek wist te zetten. Overigens is de plek ook wel eens voor verandering vatbaar. Schaduw, vocht en wind doen niet elke plant floreren op elke plek.

Frans laat ons mooie plaatjes zien van bloemen en plantengroepen en vertelt vaak iets over de herfsteffecten en de overwintering. Soms blijkt hij 's morgens al voor dag en dauw te gaan fotograferen om de herfstdauw op de bladeren vast te leggen. Ook laat hij zien wat de rauw vorst voor prachtige beelden oplevert. Frans doet niet aan winter klaarmaken van de tuin. Niet goed voor het micro dierenleven en de biodiversiteit! Bovendien helpen de afgevallen bladeren de vorst op de grond te temperen.

Niet alleen de vorst is overigens een winterbedreiging maar in Nederland ook het natte klimaat. Te natte grond doet wortels verrotten. Ook bevroren grond in combinatie met de zon doet ons soms planten verliezen. De plant wil gaan groeien maar kan geen vocht uit de bevroren grond halen dus sterft af. De tuin van Nienhuis heeft daar blijkbaar weinig last van zoals op de dia's te zien is.

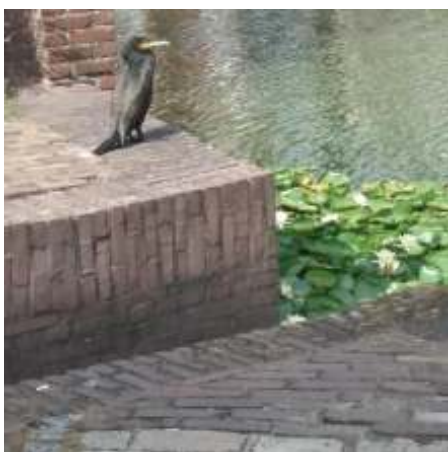

Frans Nienhuis had aan zijn tuin niet genoeg dus huurde ook een volkstuin. En zelfs een tweede volkstuin. Ruimte voor groenten, klein fruit, bloemen etc. Zijn tuin zoemt van bijen en vlinders. Maar ook mensen zijn van harte welkom. Doordat Frans al vanaf zijn jeugd gek is op tuinen en planten kweekt hij zelf ook planten die hij verkoopt. Ook vanavond heeft hij planten voor ons te koop. Daar zijn planten bij die hijzelf als nieuwe soort gevonden heeft in zijn tuin. Er is veel animo om planten te kopen, zowel in de pauze als na de lezing.

Dank Frans Nienhuis voor het enthousiast delen van je kennis en ervaring over de herfst en wintertuin!

Frida Bogerd.

Autobedrijf Nederlof

Spoorweg 8a
Hardinxveld - Giessendam
0184 - 616024
www.autobedrijfnederlof.nl

TERUGBLIK LEZING 16 september

Vanavond was Johan Runge te gast met een lezing over zijn bijenvolk met als thema: 'Bijen het hele jaar door'. Johan Runge is inmiddels al **40 jaar** bijenhouder in de Betuwe. Van het scheppen van zwermen tot het oogsten van honing en het maken van bijenproducten. Hij doet dit allemaal zelf. Met veel enthousiasme vertelde hij over zijn **'volk'**.

Hoe ontstaat nu honing? De werkbijen vliegen van bloem tot bloem, verzamelen stuifmeel in hun "**zadeltassen**" en zuigen nectar op uit bloemkelken en slaan dit op in hun **honingmaag**. Daarbij veranderen zij de pH-waarde door de **nectar** met hun **enzymen** te vermengen. Na het terugkeren in de kast wordt het productieproces voortgezet. In de kast geven de werkbijen de nectar door aan jongere werkbijen, die de nectar extraheren en afbreken via verschillende enzymatische verteringsprocessen met verbindingen die rijker zijn aan **glucose** en **fructose**. Hierna wordt de honing in de zeshoekige cellen van de honingraten opgeslagen. Deze avond hebben we geleerd dat bijen een bijzonder interessant en slim volk is. Johan vertelde met veel passie zijn verhaal en iedereen hing aan zijn lippen, wat ook bleek uit de vele vragen die werden gesteld. Aan het einde van de avond was er gelegenheid om heerlijke honing kopen: **bloemenhoning**, **heidehoning**, **zomerhoning** of **Propolis** tinctuur wat van de bijen "metselspecie" wordt gemaakt en waaraan een bacterie dodende werking wordt toegeschreven.

Let er wel op dat wanneer u honing elders koopt, er op het etiket staat dat de honing **uit de EU komt**. Is dit niet het geval dan is het bijna zeker dat het geen 100% zuivere honing is wat u koopt. Honing van verre landen wordt namelijk vaak **aangelengd met suikergelei**. Met dit interessante weetje sloot Johan zijn verhaal af. Vele van ons gingen met een lekker potje honing of een mooie kaars gemaakt van bijenwas naar huis.

TERUGBLIK KOFFIEOCHTEND

Marianne de Bruin.

Aan het eind van de rondleiding begon het al wat te spetteren, tijd voor een bakkie!

Binnen werden we ontvangen met koffie en thee en de door Martien zelfgebakken kruidcake.

Dank je wel Martien voor je gastvrijheid! Het was zeer de moeite waard om in je tuin te mogen rondkijken!

We hebben genoten!

17 SEPTEMBER 2025 BIJ MARTIEN ERNSTE

De weersverwachting was niet erg hoopvol. De dag ervoor werd nog even overlegd over het door laten gaan, ja of nee.

Maar optimistisch als altijd werd besloten om toch gewoon naar de tuin van Martien te gaan.

Dat bleek een goede keus! Het eerste gedeelte van de ochtend bleef het droog.

Martien deed voor de koffie al meteen een rondleiding door haar prachtige herfsttuin.

Ze liep voor ons uit als een kloek voor haar eigen kuikens.

Want haar dieren kwamen we overal tegen: poezen, eenden, ganzen, kippen en kuikens. Heerlijk om te zien hoe ze gewoon overal mogen rondscharrelen!

Martien vertelde over haar ooievaars die steeds op het nest in haar tuin terugkomen en van de jongen die dan weer uitvliegen. Ze legde de werking van hun windmolen uit, die voor bevoeding van de tuin wordt gebruikt.

TERUGBLIK LEZING 25 NOVEMBER

Uw tuin voor het nieuwe klimaat” door Margareth Hop in de Bibliotheek Sliedrecht

De lezing werd bezocht door ongeveer 25 personen, voornamelijk leden van Groei & Bloei en enkele gasten.

Margareth Hop liet in een prachtige PowerPointpresentatie zien dat het klimaat al lange tijd aan het veranderen is. Als voorbeeld noemde zij het droge voorjaar van 2018, waardoor planten verdroogden die niet op de juiste plek in de tuin stonden. De Nederlandse tuin verandert. Hete, droge zomers worden afgewisseld met plotselinge stortbuien. Dat vraagt om een andere manier van tuinieren.

Ze vertelde wat hittestress is en dat dit soms tot 7 graden warmer is in dicht bebouwde en bestrate gebieden dan in groene gebieden. Ze legde uit dat je aan een plant zelf kunt zien of hij goed tegen droogte kan: grijs en behaard blad, leerachtig glanzend blad en een blauw wasachtig laagje zijn tekenen dat een plant zichzelf beschermt tegen droogte. Dit illustreerde zij met vele foto's van planten, struiken en bomen.

Na het deel over droogte ging zij in op de toenemende extreem natte perioden. Ook het afkoppelen van hemelwater en het belang daarvan kwam aan bod. Omdat de riolering bij hevige buien het water niet kan verwerken en vervolgens overstort op het oppervlaktewater, is afkoppelen steeds noodzakelijker. Door aanleg van regentonnen, drainagegoten, een groen dak of een heuse Wadi, kan je veel regenwater in je tuin kunt laten infiltreren.

Na de pauze liet ze een filmpje zien van de aanleg van haar groene dak op haar konijnenhok. Waardoor je water vasthoudt in je tuin. Door je terras te verharden met lichtgekleurde (kleine) tegels of halfverharding, wordt de warmte van de zon weerkaatst en het hemelwater gemakkelijk in de bodem geïnfiltreerd.

Tegelijkertijd wees ze op de aandachtspunten en mogelijke risico's die bij afkoppelen van de dakgoot komen kijken. Zoals wateroverlast bij de burens, water onder het huis en het niet wegzakken van het water door harde kleilagen in de ondergrond van de tuin. Ook hier werden weer vele voorbeelden en planten getoond die het gewend zijn om in natte maar snel drogende grond te staan. Mooie ideeën voor het inrichten van een verlaagde plek in de tuin of vergroenen van de oprit.

Het was een informatieve avond die bezoekers nieuwe inzichten en ideeën gaf in hoe je een tuin klimaatbestendiger kunt maken.

Na de gebruikelijke verloting keerde iedereen tevreden naar huis (en tuin).

Piet Boer.

Als er iemand is die deze presentatie per mail wilt ontvangen, geef dit dan door aan aliestout@kpnplanet.nl, ook staat hij op onze website.

KERSTSCHIKKEN

Op 3 december konden er extra leden mee bloemschikken op de bloemschikavond van Crocus. Totaal 26 aanwezigen gingen onder de leiding van Marcel Hofman en Heidi Verdoold een mooi kerststuk maken. Iedereen ging enthousiast aan het kerstschikken, het eindresultaat was mooi, en iedereen ging blij en tevreden naar huis.

PROGRAMMA ALBLASSERWAARD

25 februari: ALV + lezing

24 maart: Lezing

22 april: Lezing

11 mei: Kofferbakruilbeurs

? juni: Koffieochtend

20 juni: Open tuinendag

16 september: Lezing

22 september: Kofferbakruilbeurs

13 oktober: Lezing

25 november: Lezing

2 en 9 december: Kerstschikken

www.alblasserwaard.groei.nl

FB Groei en Bloei Alblasserwaard

PROGRAMMA GORINCHEM

26 januari: Inloopavond

www.gorinchem.groei.nl

Kijk ook eens op andere websites

www.dordrecht.groei.nl

AFDELINGSBESTUUR GROEI EN BLOEI EN CROCUS

VOORZITTER

Aart Bogerd, Tel: 0184-659057
E-mail: bogerd.aart@gmail.com

SECRETARIS + WEBMASTER

Martin Romeijn, Tel: 0184-410908
E-mail: j.romeyn1@chello.nl

PENNINGMEESTER

Bapke Adriaanse, Tel: 06-44655878
E-mail: bapke01@kpnmail.nl

LEDENADMINISTRATIE + RE- DACTIE EN SECRETAIRIAAT CROCUS

Alie Stout, Tel: 0184-612224
E-mail: aliestout@kpnplanet.nl

BESTUURSLEDEN

Hanni Ebbink, Tel: 06-20120970
E-mail: jm.ebbink@icloud.com

Marianne de Bruin, Tel: 06-20178026
E-mail: debruin@cefetra.nl

Riny Franken, Tel: 06-10540396
E-mail: rinyfranken@hotmail.com

COLOFON

LEDENADMINISTRATIE

Alie Stout, Tel: 0184-612224
Peulenlaan 65, 3371 XH Hardinxveld-
Giessendam
E-mail: aliestout@kpnplanet.nl

WEBSITE

www.alblasserwaard.groei.nl
info@alblasserwaard.groei.nl
FB Groei en Bloei Alblasserwaard

BANKGEGEVENS

NL50RABO0107175037 BIC
RABONL2U
t.n.v. K.M.T.P. Afd Alblasserwaard

AFMELDEN "CROCUS"

Indien u door omstandigheden niet aanwezig kunt zijn en niet voor vervanging kunt zorgen, dan kunt u dit voor 12.00 uur melden aan ons bestuurslid Alie Stout.

ADRESWIJZIGINGEN EN OP- ZEGGINGEN VOOR 1 OKTOBER

Groei & Bloei, Postbus 485, 2700
AL Zoetermeer
of per E-mail: leden@groei.nl
Opzeggen bloemschikclub "Cro-
cus" bij Alie Stout.

NIEUWSBRIEF

Deze nieuwsbrief verschijnt in
maart, juni, september en de-
cember.

Redactie: Alie Stout

SLUITINGSDATUM KOPIJ:
1 maart 2026